

5386

494 35-8

P-37

19 11

2010

2002

هَبْرَ قَرَانْت وَتَجَر

ԱՌԱՋՆՈՐԴ
ԸՆԹԵՐՑԱՆՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԵԱՆ
ՕՍՄԱՆԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ

ԵՐՐՈՐԴ ԳԻՐԳ

ՊԱՏՐԱՍՏԵՑ

ԳԱՌՆԻԿ Ա. ԲԱՐՈՒՆԱԿԵԱՆ

ՈՒՍՈՒՑԻՉ ՕՍՄԱՆԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ

ԵՒ

Նախորդ Ձեռնից-տպույ Ազգ. Կեդր. Վարժարանի
Վաղարշապատ

494.35-8

F-37

Կ. ՊՈԼԻՍ

ԿԱՌԱՐ. ՆԵՐԱՆ. ՊԱՊԻՆԵՆԸ

1911

494.35-2
P-37

My

هَبْرَ قَائِلَتِ وَتَجَرَّ

ԱՌԱՋՆՈՐԴ

ԸՆԹԵՐՑԱՆՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԵԱՆ

ՕՍՄԱՆԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ

ԵՐՐՈՐԴ ԳԻՐՔ

Կ. ՊԱՐՈՒՆԱԿԷ

Ընթերցանութան զեղեցիկ հասուածներ, Թարգմանութիւն,
Քերականական հիմնական եւ գործնական կանոններ, Բառացիա-
կան նոյն մքեր, Ասացուածներ, Եւայլն

ՊԱՏՐԱՍՏԵՑ

ԳԱՌՆԻԿ Ա. ԲԱՐՈՒՆԱԿԵԱՆ

ՈՒՍՈՒՑԻՉ ՕՍՄԱՆԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ

ԵՒ

Նախորդ ճերբին-տեսուչ Ս.Գ. Կեղր. Վարժարանի
Ղալաթիոյ

Գ

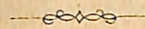
Կ. ՊՈԼԻՍ

ՏՊԱՐԵՆՆԵԱՆ - ՊԱՊԻԿԵԱՆ

1002
9076

ՅԱՌԱԶԱԲԱՆ

Ինչպէս խոստացած էիմք մեր Պատկերազարդ Օսմանեան Քերականոյ, այսօր բախար կ'ունենամք հրատարակելու ներկայ Երրորդ գիրքն ալ, որ շարունակութիւնն է մեր Բ. Գիրքին՝ Մուսավիեր Ռեհպերի Գրքաք վե Թերեմէին :

Մեր դասագիրքերուն սարուէ սարի, յարգելի ուսուցիչներու կողմէ գտած ջերմ ընդունելութիւնը քաջալեր մը, խրախոյս մը եղաւ մեզի՝ մեր նոյն գործն ալ օժտելու բոլոր այն առարկութիւններով, որոնք օրքսօրեակիս փորձառութեանց արդիւններն են եւ որոնք նպասակ ունին օժանդակել աշակերտին՝ իր երկրին տիրող լեզուն կասարեղացիս ուսանելու :

Թէ ի՞նչ օգուտներ կ'ընեն երկրի մը լեզուին — որպէս է Թուրքերէնը — հետեւեալը, աւելորդ է բացատրել, քանի որ մեկ կողմէ հազարաւոր անգամներ կրկնուած են եւ կը կրկնուին, եւ քանի որ փորձով կը տեսնուի քե Հայ ուսանողները միշտ առաջին գծին վրայ կը գտնուին՝ երբ խնդիրը կառաքարակալի պաշտօնի մը կամ մեղման մը շուրջը կը դառնայ, եւ այս՝ շնորհիւ անշուշտ իրենց Թուրքերէնի հետեւեալին, որով հայրենակից միւս բոլոր տարերը կը գերազանցեն :

Մեր պատրաստած այս դասագիրքը կը պարունակի ընթերցանութեան այլ եւ այլ հասումներ, որոնց մեկ մասը խաբարուած է մեր կողմէ եւ ուրիշ մաս մըն ալ առնուած է Թուրք ուսուցիչներու եւ քանաստեղծ-գրագէտներու :

րու գրաւածներէն, մասնաւորապէս Մեհմուլայի Թէքի-սաքի Իպքիսաիյէն անուն մանկախարժական անաքեր-քէն, որ կը հրատարակուի Օսմանեան Վարձապետանցի կարող սերօքէն Սադի պէյի հսկողութեամբ եւ աշխատակ-ցութեամբ :

Մեր Գ. Գիրքին առաւելութիւններէն մէկն է ընթերց-ման հասոյածներուն այլազանութիւնը. այսինքն քե, այդ հասոյածները կը պարունակեն ուսմանց զանազան ձիւղե-րուն վերաբերեալ գրաւածներ, ինչպէս գրական, պատմա-կան, բանաստեղծական, գիտական եւ այլն: Աշակերտը հոն առիթ պիտի ունենայ հետեւանալ յետնին զանազան ասոց-նածներուն, բառերուն եւ բացատրութիւններուն, որոնց պակասը յաճախ պատճառ կ'ըլլայ ուսանողին՝ ձախողելու մեղման մը կամ Թուրք վարժարանի մը դասախօսութեանց ունկնդրած ժամանակ: Ընթերցման հասոյածներուն մէջ դրած ենք Հրապարակեան (մասի հաշիւ) ու գրաւած կարգ մը ոսմաններ՝ Էմին պէյի, Թեմիզ Զիյրէք, Այի Ռաֆի պէյերի եւ ուրիշներէ, որոնց ընթերցումը շատ հեշտին է նորոշ ուսանողին համար: Ներկայ Գ. Գիրքին մէջ շարունակեցինք Քերականական ծանօթութեանց բա-ժինը, (գոր մեր նախորդ երկու գիրքերով սկսած էինք), ծանօթանալով Արաբերէն եւ Պարսկերէն Քերականութեան կարգ մը հիմնական եւ անհրաժեշտ կանոններուն վրայ, ըստ որում առանց Քերականութեան շատ դժուար պիտի ըլլային ընթերցում, քարգմանութիւն եւ ողորդութիւն: Այլ մէկ յետոյ համար Քերականութիւնն այնքան անհրա-ժեշտ է ուսանողին առաջին քայլերուն մէջ, որքան Թուր-քերէն յետոյն համար, քեւն այս մասին տարաբարձիք եղողներ գտնուին :

Իբր ուրիշ առաւելութիւն, մեր այս գիրքին մէջ դրած ենք Բառակազմութիւն խորագրին տակ կարգ մը բառա-

գիտական ծանօթութիւններ, բառերու ընտանիք, հոմանիշ, հակառիշ, ասոցնածներ, բառերու անկանոն եւ կանոնա-ւոր յոգնակիներ եւ այլն, որոնք տղան բառապաշարը կը ճոխացնեն, պատշաճելով զայն աւելի դժուար կտորներ կարդալու եւ մասնաւորապէս խմբագրութեան: Ուսու-ցիչները դասախօսութեան պահուն միշտ հոգ տանելով հան-դերձ Թուրքերէն յետոյն խօսակցելու ուսանողներուն հետ, ընթերցանութեան հասոյածներուն վրայ հարցումներ ընե-լու են եւ բոնի խօսելու մղելու են տղան: Քննարկի վրա-յին տեսականական կանոնները հարցնելու են, բառերուն հակառիշները, հոմանիշները ըսել տալու են՝ միշտ նախա-դասութեանց մէջ գործածուած ձեւերով ցոյց տալով զա-նոնք: Մէկ խօսքով վարպէտ ուսուցիչ մը շատ մեծ բան կ'ընայ ընել շահագործելով այս դասագիրքին պարունակու-թիւնը եւ օգտակար հանդիսացնելով զայն աշակերտներուն:

Կը յուսանք որ, մեր յարգելի պաշտօնակիցները ներ-դասի գտնուելով հանդերձ մեր ակամայ քերականաց, միեւնոյն ջերմ ընդունելութիւնը պիտի ընեն նաեւ ներկայ դասագիրքին եւ անգամ մը եւս քաջալերած պիտի ըլլան զմեզ հրատարակելու Գ. եւ վերջին գիրքը, որով կը լրա-նայ այս դասընթացը :

1911 Սեպտեմբեր 10

Բերա

ԳԱՌՆԻԿ Ա. ԲԱՐՈՒՆԱԿԵԱՆ

رهبر قرائت و ترجمه

Ա. Ռ. Ա. ԶՆՈՐԴ

ԸՆԹԵՐՑԱՆՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԵԱՆ
ՕՍՄԱՆԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ

۹. ۹۱۱۴ اوچنجی قسم

۷۵۵۱ برنجی درس

مکتبلرک فائده سی

مکتبلر جمعیت بشریه نك سلامتني احضار ايدر . بوتون
انسانلره ثروت و يريله من ، بوتون عمله يه دائما ايش تدارك
ايديله من ، اما جمعيت بشریه ، كندی بوتون اولادلرينه علم
وتربيه و يره بيلير ؛ انسانه ، كندی وجودينك ، كندی فكرينك
و كندی روحنك بوتون قوت و اقتدارندن مكملة جه استفاده

ایتمکی اوکره تیر: آدمی بازار عالم قیوسنه قدر سوق ایدر
و آکا: «سن، شمعی تام بر آدم کبی مسلح بولنیورسک،
زیرا هیچ اولمازسه چالیشه بیلیرسک، ایلری به طوغری یورو!
مضطرب اول! ایشته بشریتک قدری بویله در.» دیر.

فرانسجه دن

مکتب خواجه سی

برینک یانه کیدرسکز، برطاقم آرابه تکرلکری یاپدیغی
کوررسکز، ایچکز دن: بو فائده لی بر انساندر، دیرسکز.
باشقه برینک یانه کیدرسکز، بوده بر چولخه در، بز طوقود یغی
کوررسکز: «بو قیمتدار بر انساندر» حکمی ویررسکز.
صوکره، بر دمیرحینک دکاننده اوغراسکز: بو ایشچی،
قازمه لر، چکیچلر، صابان دمییرلری اعمال ایتمکده در: «بو،
لزو ملی بر انساندر» فکری پیذا ایدرسکز. بو انسانلری،
بو غیور ایشجیلری آیری آیری سلاملاوسکر.

شاید، برده مکتب خواجه سنک یانه اوغراسه کز، ده
بویوک بر احترام ایله اکیلرک سلام ویررسکز: زیرا، بو ذات
نه یاییور، بیلیرمسکز؟ عقلاری احضار ایدیور.

ویقتور هوغو

[تدریسات ابتدائیة]

Բ Ա Ռ Ե Ր

Բնկերութիւն նեւընեթի ա	جمعیت	Կասարկաւ-	միւլեմեմեթի p	مکملجه
Մարդկային պեգեթիյե ա	بشریه	պէս		
Փրկութիւն սէլամէր ա	سلامت	Շուկայ	պագար պ	بازار
Պատասխան ինգար էր. ա	احضار	Աշխատի	պէմ ա	عالم
Հարսութիւն սերդէր ա	ثروت	Առաջնորդի	սէլգ էր. ա	سوق
Գործաւորներ ամէլէ դ. ա	عمله	Զինուած	միւսէլլան ա	مسلح
Հայրաքիթ քէսարիւ էր. ա	تدارك	Տառա-	մուզգարիւ պ. ա	مضطرب
Ռում	علم	պիկ		
Ճակատագիր	قدر	Մարդկութիւն պեգեթիյե ա		بشریت
Արժանաւոր գըլլէքսար պ	قیمتدار	Ուսպիւմակ	չուլիւս p	چولنه
Եռանդուն	غیور	Շինի	իմալ էր. ա	اعمال
Զարգանք	احترام	Երե	շաւէս պ	شايد
Կարողութիւն	اقتدار	Խեղ	ալլ ա	عقل

Վերականգնութիւն. — Յամաներէնի մէջ, պարսկերէնի օրէն-
քով, ածական (صفة) եւ գոյական (موصوف-մէվսուֆ) կը
կապուին իրարու հետ: Այս կապակցութեան (تركيب توصيفی) թէր-
քիյակի թափեթի կ'ըսուի: Գոյականը առաջ գրուելով վերջի գիրը
էսէով կը կարգացուի եւ ածականն ալ վերջը կը գրուի. օր.
«բոլոր ճէմ'ըրէթի (գոյ.), պէշէրիյէ (ած.): Այն պարս-
գային երբ գոյական եւ ածական Արաբերէն են, գոյականը
իգական (مؤنث միւլէնէս) եղած տան, ածականն ալ իգական
կ'ըլլայ: Արաբերէնի մէջ իգական ընկը Նշանն է (ة) գիրը:

Յատկացուցիչին (مضاف الیه) միւլգաֆիւն իլէյ (և յատկաց-
եալին (تركيب اضافی) կապակցութիւնն ալ թէրքիյակի
իգաֆի) այդպէս է. Պարսկերէնի մէջ յատկացեալը առաջ կը
գրուի՝ վերջի գիրը էսէով կարգացուելով, եւ յատկացուցիչն ալ
վերջը Միայն թէ այս թերթիւին մէջ սեռի համաձայնութիւն
տեղի չունենալու թր. բառ պագարի ուլէմ = աշխարհի շուկան
կամ գործնական կեանք:

Բառակազմութիւն. — بشریت մարդ-
կութիւն. بشریه մարդկային. بشر ան-
հայտ. անհայտ. անհայտ. անհայտ.
اهل ثروت և արտադրութիւն. հում. سامان և. արտադր.
էջի և արտադրութիւն. հում. سامان և. արտադր.

اولاد Եւլատ Գաւառներ. յոգնակի բառ, որ թուրքերէնի մէջ
եզակի տեղ կը գործածուի, որով որ ուր կը կրկն յոգնականացած է.
علم Եւլատ Գաւառներ. հում. علم Եւլատ Գաւառներ.
արտ. علم Եւլատ Գաւառներ. հում. علم Եւլատ Գաւառներ.
Եւլատ Գաւառներ. հում. علم Եւլատ Գաւառներ.

استفاده Եւլատ Գաւառներ. հում. استفاده Եւլատ Գաւառներ.
Եւլատ Գաւառներ. հում. استفاده Եւլատ Գաւառներ.

مقدرات Եւլատ Գաւառներ. հում. مقدرات Եւլատ Գաւառներ.
قدر Եւլատ Գաւառներ. հում. قدر Եւլատ Գաւառներ.

قدر Եւլատ Գաւառներ. հում. قدر Եւլատ Գաւառներ.
قدر Եւլատ Գաւառներ. հում. قدر Եւլատ Գաւառներ.

خواه Եւլատ Գաւառներ. հում. خواه Եւլատ Գաւառներ.
خواه Եւլատ Գաւառներ. հում. خواه Եւլատ Գաւառներ.

خواه Եւլատ Գաւառներ. հում. خواه Եւլատ Գաւառներ.
خواه Եւլատ Գաւառներ. հում. خواه Եւլատ Գաւառներ.

خواه Եւլատ Գաւառներ. հում. خواه Եւլատ Գաւառներ.
خواه Եւլատ Գաւառներ. հում. خواه Եւլատ Գաւառներ.

خواه Եւլատ Գաւառներ. հում. خواه Եւլատ Գաւառներ.
خواه Եւլատ Գաւառներ. հում. خواه Եւլատ Գաւառներ.

خواه Եւլատ Գաւառներ. հում. خواه Եւլատ Գաւառներ.
خواه Եւլատ Գաւառներ. հում. خواه Եւլատ Գաւառներ.

خواه Եւլատ Գաւառներ. հում. خواه Եւլատ Գաւառներ.
خواه Եւլատ Գաւառներ. հում. خواه Եւլատ Գաւառներ.

ایکونجی درس 2

معلومات فنيه (هندسه)

خطوط و زوايه

ایک نقطه بیندہ کی اوزانگہ کی خط مستقیمہ .
مستقیم اولایان و خطوط مستقیمہ دن مرکب بولنمایان خطہ
منحنی تسمیہ اولنور . بینلرندہ کی مسافہ دائما مساوی اولہرق
چیزلمش اولان , یعنی الی غیرالہایہ تمديد ایدلدکرندہ هیچ
بر جہتہ تلاق ایدہمہین ایک خط مستقیم , موازی اولور .
شاقول واسطہسیلہ تعین اولنان خطہ , خط شاقولی دیرلر .
میاہ را کدہ سطحلرینہ موازی بولنان خطلر افقی دیرلر .

تلاق ایتمش اولان ایک خط بیندہ کی آچیقلمہ زوایہ
دیرلر , آچیقلق بویوک و کوچوک اولدیغمہ نظراً زوایہ دخی
بویوک و کوچوک اولور . ایک خطک تلاق ایتمش ایک نقطہ
زوایہ نک رأسی دینیر . زوایہ بی تشکیل ایدن ایک خط , زوایہ نک
ضلعلری تسمیہ اولنور . زوایہ اوچ نوع اولور . بر خط
مستقیم دیکر بر خط مستقیم اوزرینہ عمود اولورسہ , حاصل
اولان , زوایہ قائمہدر . زوایہ قائمہدن کوچوک اولان زوایہلرہ
زوایہ حادہ دیرلر . زوایہ قائمہدن بویوک اولان زوایہلر ,
زوایہ منفرجه تسمیہ اولنور .

حقیقت ، ظاهرده بک قولای ، بک ساده کورینن
شیلری بیله یابه بیلیمک ایچون اوزون اوزون چالشمق ، امکر
صرف ایتمک لازمدر . امکسز هیچ بر شی حاصل اولماز ؛
چالشمایان هیچ بر شیئه موفق اوله ماز .

ᑭ ᑭ ᑭ ᑭ ᑭ

Զարակ	Բեման	كان	یای	پ	بای
Հարսար, փարպիկ	մառիք	ماهر	صدا	و	صدا
Եղանակ	մագամ	مقام	ساده	و	ساده
Կասարկաթ/նի	բեմալ	كل	مجره	و	مجره
Ուրախաթ/նի	մետրեր	مست	طبق	و	طبق
Փափափ	եղից	شوق	ياره لا يحيى		ياره لا يحيى
Երգ	քիւրքի	ترى	Համբերեղ	քեհամիկ	پ. و
Եղանակ	անէնիկ	اهنك	աւա	و	ا
Հիշելի	բազկից	تعقيب	Հարապարձելի	իւստ	پ. و
Ծնոց	չէկե	چكه	Արարեա	հազրկաթ	و
Կործմ	կեռլիս	كوكوس	Արսաֆուս	զանիւրե	پ
Լուր	կիւրի	كريش	Յաջողիկ	միւլվեճազ	و
			Մարտիկ, փստեղ	սարժ	پ. و

Բառ մը թէսնիյէ ընելու համար, յերջի ծալլը աւելցնելու է ան=ն եւ կամ էյն=ن: Յրինակ. طرف դարաֆ, طرفین դարաֆէյն, طرفان դարաֆան, երկու կողմիւ: ساحل սահիլ, եզերք. ساحلين սահիլէյն. ساحلان սահիլան, երկու եզերքները

Եթէ բաւը անձայն (۲) ու վերջացած է, Ե ի կը վերադառնայ օր-
 باده քաղաք, بالمدينه պէլմէթէյն . سفينه սէֆինէ, նաւ, سفينتين սէ-
 فينتين Եթէյն :

Հրահանգ.—Հետեւեալ բառերուն տրական յոգնակին շինել.
 ممتصر միւլթէսարիֆ, տէր. عالم ալիմ, գիտուն, مامور մէմուր,
 պաշտօնեայ :

Հետեւեալ բառերուն իգական յազնակին շինել:
والده զլալիտէ, մայրս. աստիճան, طالبه դալիպէ
աշակերտուհի:

Հետեւեալ բառերուն երկուորականը շինել.
والد զաւիտ, հայր, دولت տէգլէթ, տէրութիւն, بحر պահլ ծով.
نسخه նիւսիտ, օրինակ, արուստծ:

Բառակազմութիւն. — ترمى جالطى، նուագել հոմ. ۱
 Թէքէն-նիլսի իթ. ۱ اجرای آهنگ ا Իճրահ արհեկ իթ: جالطى կը նշանակէ
 նասեղ դողնալ: جالطى ۱ جالطى جالطى، նուագարան:
 ماهر دماسير، վարպետ, ډمارووتار مهات دت-سارهت، ډարտա-
 پوهت-پلن، վարպետութիւն:

[illegible][illegible]

فابریقه‌لری وارددر . شهرک داخلنده مذاهب مختلفه به مخصوص کلیسالر و مکتبلر موجوددر . تجارتی مهم و فعالدر . محصول زماننده آناتولینک هر طرفندن یکریمی ، اوتوز بیک عمله کلیر . شهر بر اووه‌نک وسطنده بولندیی جهته ، یازین زیاده جه صیجاق اولور و حال ووقتی یرنده اولانلر یایلالره کیدرلر . قیشین هواسی معتدل و صاغلامدر . رومالیر زمانندن قالمه بعض خرابلر موجوددر .

آطنه ولایتی شرقاً حلب؛ شمالاً سیواس، انقره و قونیه؛ غرباً ینه قونیه ولایتلریله و جنوباً بحر سفید ایله محدود در مساحت سطحیه سی ۳۹۰،۹۰۰ کیلومترو و نفوسی ۴۲۲،۴۰۰ کشتی اولدیغندن کیلومترو باشنه ۱۰ بچق آدم اصابت ایدر . بش سنجاق ، اون بش قضا ، یکریمی ایکی ناحیه و ۱۶۴۴ قریه‌نی حاویدر ،

طویرانی بعض یرده فوق‌العاده منبت و قابل زراعتدر ، فقط بعض محله‌ده باتاقلقلر وارددر . بر قسمی طاعلق طاشلق یرلر اریسه‌ده بر قسمی ده کوزل اورمانلر و زیتون آغاچلریله مستور در .

[مابعدی وار]

Բ Ա Ռ Ե Ր

Կուսակառուցիւն վիլայէթ	ولایت	Բանուկ	دە'ال
Աշխարհա-նօրաժիտ	جغرافیا	Մ'հրեղը	وسط
գրութիւն		Բարեխառն	معتدل
Մաս, ցաւաք	قطعه	Աշխարհ	خرابه
Հարաւ	جنوب	Հիւսիսեկ	شمالاً
Արեւելեան	شرق	Արեւմտեֆեկ	غرباً
Դէս	نهر	Ճեղակ	سقيده
Եզերք	ساحل	Սահմանագծում	محدود
Ներս	داخل	Տարածութիւն	مساحة
Քաղաք	شهر	Մակերեսային	سطحية
Մօտանորայիս	تقریباً	Իյնաղ, իսպայէթ	اصابت
Քնակիչ, քոզիներ	نفوس	հանդիպիլ	
Շրջապատում	محاط	Գաւառ	سنجاق
Աղբակիւն	مستطیل	Գաւառակ	قضا
Կապիչ, կցիլ	ربط	Դիւղախումբ	ناحية
Կրօնքներ	مذاهب	Դիւղ	قریه
Համագում	مختلفه	Ծածկում	مستور

Վերականգնութիւն. — Արաբներէնի մէջ բառի մը վերջին գիրին ն ձայնը տալուն կ'ըսեն թէնիւն (تنوين), այսինքն (ن) գիրին ձայնը տալ: Եթէ իւսթիւնով թէնիւն է, գիրին վրայ երկու հատ այսպէս (ة) իւսթիւն կը դրուի: Եթէ էսթիւնով թէն-վին է, երկու հատ այսպէս (و) եւ եթէ էօթիւնով է, այսպէս (و) կամ (ه) երկու հատ էօթիւն կը դրուի:

Իւսթիւնով թէնիւնին կ'ըսեն թէնիւնիւլ ֆէթհ (الفتح), էսթիւնով թէնիւնին՝ թէնիւնիւլ քէսք (التوكير) եւ էօթիւնով թէնիւնին՝ թէնիւնիւլ դամմ (التونيم الضم):

Թէնիւնիւլ ֆէթհը միշտ աւելորդ էլիֆի մը վրայ (أ) այժմ ձեւով կը դրուի, եթէ բառը աւելորդ (ت) կամ (و) ուլ, հեմզով, եւ կամ էլիֆի մասսուրէ, այսինքն (ی) ի պէս գրուող բայց էլիֆի պէս կարդացուող (ی) ուլ վերջացած է: Թր. - غرب - شرق - جنوباً - جنوب :

هر باقائك كوزلرني قاماشديره جق بر درجه ده بر سرای
یابدیرر . فقط بو جسم و کوزل سرائك تا قارشیمنده بر کوچوك
و اسكي او بولنديغندن و سرائك سوسنی قاپایوب كوزللكنی
قاچیردیغندن ، پادشاه ، وزیرلری ایله برابر دوشونور و سرائك
اوکنده کی بو چركینلکی قالدردمق ایچون ، اوی صاتون آلمغه
ویقمغه قرار ویرر . اوک صاحبی چاغیر و : « سنك اوک
بنم سرائك كوزللكنی قاچیریور ، سكا یاره سنی ویره یم ،
اوی بكا صات ، کیت باشقه بر یرده کنديکه بر او ال » دیر .
اوک صاحبی جواباً : « افندم ! بن ده بو اوده طوغدم ،
بو بودم ؛ آنام ، آتام ده اوراده طوغدی ، بو بودی ؛ بن
شمدی کیمسه سز قالدیم ، اختیارم ، کچمش کونلریمی ،
کچمشلریمی ، هپ او او ایله خاطرلایورم ؛ اونك ایچون
او او بنجه بك قیمتدار در ، بيك يوك آلتوندن بیله زیاده
دکری وار در ؛ بن بو آنا بابا یادکاری ، قابل دکل ، صاتمام ،
ممكن دکل ، بر اقام . » دیر . پادشاه وزیرلری او صاحبك
ديك باشلیغنه قیزارلر ، و پادشاهه : « اونك كوكنه باقايه یم ،
ایستراضی اولسون ، ایستر اولماسون ، اوی بیقه یم ، سرائك
اوکنی آچم . . . » دیرلر . فقط ، پادشاه بونلرك فکرینه
بکنمه یوب : « خیر ! براقکز ، او او یرنده طورسون ،
طورسون که یارین بن اولدیکم وقت ، بورادن کچنلر ، سرایه

باقه رق — بو پادشاه بویوك بر ذات ایدی ، او عادل بر پادشاه
ایدی — دیسونلر « دیدی .
کیمسه کیمسه نك مالی زور ایله آله ماز ، بر کیمسه نك
مالی زور ایله آلمه پادشاهلرك بیله حق یوقدر .

سابع

Բ Ա Ռ Ե Ր

Արդարասուք	asawetpuli p	عدالتی	Թանկագին	qepilpsur ay	قیمتدار
Ծիրանեխար	uoiwaf p	سوماکی	Արմիք	stjkr p	دگر
Զարդարանկ	petqehnap w	تزیینات	Յիշասակ	hawsikewar ay	یادگار
Շրացնիկ	qawawcpurawq p	قاماشدردمق	Կարելի	miwafin w	ممکن
Մեծ	netim w	جسم	Յամարոք . sif	ayawetpuli p	ديك باشلیق
Աւագանի	ilqhr w	وزیر	Հասունող	rawqr w	راضی
Գասարխանիկով	netqawetn w	جواباً	Անձ	qaw w	ذات
Անցեալ, յիշասակ	ilqulic p	کچمش	Արդարասուք	aw'sil w	عادل

Վերականգնուիւն. — Թուրքերէնի մէջ ներգործական
բառը (անցելի միւլթատտի) անցողականի (միւլթատտիի
Թանկերի (մեծայ) Կարանեւ, ալսինքն, գործողութիւնը
ուրեշին ընել տալու նշանակութիւն տալու համար, բային ար-
մատին վրայ աւելցնելու է կամ տըր մասնիկը: Թրինակ.

բայց ընել տալ Կարանեւ Կարանեւ

կոտորմէկ տանիլ տալ կոտորմէկ տանիլ

Նմանապէս, չէզոք բայերն ալ (անցելի կողմ) ներ-
գործականի վերածելու համար գործեալ կը գործածուին
տըր մասնիկները: Թրինակ.

աւուրմէկ արտաքին արտաքին

աւուրմէկ արտաքին արտաքին

هر کون اوئی دوشورسه ، اوکا یوسروق اورسه ،
 صورام که بو سقطجق نه ایش کورر ، نه یاپار ؟
 طوبراق اوندن نه سی وارسه اسیرکر ،
 « سن دکلک بنم ایچون تر دوکن ،
 آجلقکن هر نه اولسه کبرسهک ،

ایشته هر شی ! فقط سکا ویرم ! . . . » دیر .

انسان اونی ایتر ، قاقار ، آزارلر ،

هیچ دیمز که : « بو مخلوق ده انسادو .

بوکوکلی ده آجی سوزلر صیزلادر ،

بونده دخی هر روح کبی بر روح وار .»

اون یاره ویر ، بر دوشمسه ال اوزات !

صاغلاملره « ياردم ! » ديوور بر سقط

ز نكینلكدن صو ایسته یور یوقسوللق !

اون پادہ ویر ہر کون کی بوکون دہ ،

چردن چوپدن بر قولبه اوکنده

۱۰! کیم بیلیر بکله شیور قاچ چوجوق!

ՄԱՐԻԷ. Ժոլոկ շոյոյոյ Վահի ԷՎԼԱՍԻՈՒԼԱՍԻՆԻ ԵՎ ԵԱԼԱԴ ՈՒԼԱԴ ՈՒԼԱԴ:

باشچون աղաշըյշիւն գլխուն համար, կեանքին համար. տեսակ մը մաղթանք է, որ կը նշանակէ (զտականորոգ) կեանքը երկարի, անոնք միշտ ողջ ըլլան:

سبیدن باله نلری طولدرمق ایچون استعمال اولنور. مولدالموضه ایله امتزاج ایدهرك صو حاصل ایدر. ایشته بو خاصه سی ایچوندرکه مولدالماء یعنی «صوبی حاصل ایدن» تسمیه اولمشدر : الکتریقی پیل واسطه سیله صوبی تحلیل ایدهرك مولدالماء استحصال اولنور. بو غاز، تنفس و احراقه غیر صالح ایسه ده مهلك دکل و قابل احتراق اولدیغندن یانار. مولدالموضه ایله امتزاج ایتدکده طوکوک بر شعله ایله یانوب مرتفع درجه حرارت نشر ایدر.

مولدالموضه دخی بر غاز در. مولدالماء ایله برلشوب صو حاصل ایدر. صویک تحلیلی ایله استحصال اولنور. رنکسز، لذتسز و قوقوسز بر غاز اولوب هوادن آغیردر. اودون، کومور، معدن کوموری کبی محروقات و مواد تنوریه هوانک تماسیله یانارلر. بو کیفیت، هواده بولسان مولدالموضه نك موجودیتنه متوفقدر که کیمیاده «احتراق» تسمیه اولنور. حرارت و ضیا نشر ایدر. حرارتی تزید ایتک ایچون محروقاته بر چوق مقدار مولدالموضه سوق اولندقدنه احتراق تسریع ایدیلیر. ایشته بوسبیدن درکه اوجاقلرك و متقاللارك هر طرفته کورونک ایله مولدالموضه یی حاوی هوا سوق ایدرلر. تنفسه صالحدر، زیرا تنفس دخی بر احتراقدر. طرق تنفسیه واسطه سیله جکرلره کیدن هوانک مولدالموضه سی، جکرلرمزده کی سیاه قانک قاربونی

سبیدن باله نلری طولدرمق ایچون استعمال اولنور. مولدالموضه ایله امتزاج ایدهرك صو حاصل ایدر. ایشته بو خاصه سی ایچوندرکه مولدالماء یعنی «صوبی حاصل ایدن» تسمیه اولمشدر : الکتریقی پیل واسطه سیله صوبی تحلیل ایدهرك مولدالماء استحصال اولنور. بو غاز، تنفس و احراقه غیر صالح ایسه ده مهلك دکل و قابل احتراق اولدیغندن یانار. مولدالموضه ایله امتزاج ایتدکده طوکوک بر شعله ایله یانوب مرتفع درجه حرارت نشر ایدر.

مولدالموضه دخی بر غاز در. مولدالماء ایله برلشوب صو حاصل ایدر. صویک تحلیلی ایله استحصال اولنور. رنکسز، لذتسز و قوقوسز بر غاز اولوب هوادن آغیردر. اودون، کومور، معدن کوموری کبی محروقات و مواد تنوریه هوانک تماسیله یانارلر. بو کیفیت، هواده بولسان مولدالموضه نك موجودیتنه متوفقدر که کیمیاده «احتراق» تسمیه اولنور. حرارت و ضیا نشر ایدر. حرارتی تزید ایتک ایچون محروقاته بر چوق مقدار مولدالموضه سوق اولندقدنه احتراق تسریع ایدیلیر. ایشته بوسبیدن درکه اوجاقلرك و متقاللارك هر طرفته کورونک ایله مولدالموضه یی حاوی هوا سوق ایدرلر. تنفسه صالحدر، زیرا تنفس دخی بر احتراقدر. طرق تنفسیه واسطه سیله جکرلره کیدن هوانک مولدالموضه سی، جکرلرمزده کی سیاه قانک قاربونی

اون برنجی درس ۱۱ ۱۱۱۱

مولدالماء ایله مولدالموضه (کیمیا)

مولدالماء رنکسز، لذتسز، قوقوسز بر غاز در. بوتون غازلردن خفیف اولوب هوانک ثقلتدن ده خفیفدر؛ بو

سبیدن باله نلری طولدرمق ایچون استعمال اولنور. مولدالموضه ایله امتزاج ایدهرك صو حاصل ایدر. ایشته بو خاصه سی ایچوندرکه مولدالماء یعنی «صوبی حاصل ایدن» تسمیه اولمشدر : الکتریقی پیل واسطه سیله صوبی تحلیل ایدهرك مولدالماء استحصال اولنور. بو غاز، تنفس و احراقه غیر صالح ایسه ده مهلك دکل و قابل احتراق اولدیغندن یانار. مولدالموضه ایله امتزاج ایتدکده طوکوک بر شعله ایله یانوب مرتفع درجه حرارت نشر ایدر.

مولدالموضه دخی بر غاز در. مولدالماء ایله برلشوب صو حاصل ایدر. صویک تحلیلی ایله استحصال اولنور. رنکسز، لذتسز و قوقوسز بر غاز اولوب هوادن آغیردر. اودون، کومور، معدن کوموری کبی محروقات و مواد تنوریه هوانک تماسیله یانارلر. بو کیفیت، هواده بولسان مولدالموضه نك موجودیتنه متوفقدر که کیمیاده «احتراق» تسمیه اولنور. حرارت و ضیا نشر ایدر. حرارتی تزید ایتک ایچون محروقاته بر چوق مقدار مولدالموضه سوق اولندقدنه احتراق تسریع ایدیلیر. ایشته بوسبیدن درکه اوجاقلرك و متقاللارك هر طرفته کورونک ایله مولدالموضه یی حاوی هوا سوق ایدرلر. تنفسه صالحدر، زیرا تنفس دخی بر احتراقدر. طرق تنفسیه واسطه سیله جکرلره کیدن هوانک مولدالموضه سی، جکرلرمزده کی سیاه قانک قاربونی

هپ قارده شز

= ۱ =

نه پاشايز بز نه بکز :

علم عاشقی طلبه يز :

آري غیری نه بيلمه يز .

فرقز يوق ، برز ، اشز :

هپ مکتلی ، هپ قارده شز .

= ۲ =

بشیکمز بو طوبرا قدر :

بايراعمز بر باير اقدر :

آريلق بزدن اير اقدر .

فرقز يوق ، برز اشز :

هپ عثمانلی ، هپ قارده شز .

= ۳ =

يارا تمش بزی يارادان :

بر آنادن ، بر بابادن :

عینی طوبراق ، عینی وطن .

فرقز يوق ، برز ، اشز .

هپ انسا ز ، هپ قارده شز .

ت. ف.

اونی کورمک ؟ او طوغدیغم کویده کی

اوجکزده کوکلم راحت بوله جق .

روزگار اسر یاما جنک باشنده :

باشقه حال وار طوبراغنده ، طاشنده .

= ۲ =

غریبسه دم ؛ کوزمده باق توتویور

مملکتک کولکه لشمس یوللری .

نینم اورده ، اوزله دم اختیار ،

اونک سسی قولاغنده اوتویور .

او مائی کول ، کوزل قورو ، درده

او چاغلایان ، اوجکز زرده ؟

= ۳ =

بن آکارکن سفی شمعی ، هر زمان

طاغلرکک ، قیرلرکک عشقه

کیزی کیزی یاش دوکرم ای وطن !

حق کتیرسون قلووشمه بی یاقینه .

علی علوی

Բ Ա Ռ Ե Ր

[illegible]

Քերականութիւն. — Արաբերէնի մէջ տնունները կամ տարածական (միւսճէրրէտ مجرى) կ'ըլլան եւ կամ ածանցեալ (մէ-զիյտիւնֆիյس مذهب):

Արմատականները անոնք են, որ կազմուած են մի միայն
արմատական գիրերէ:

Իսկ ամանցեալները անոնք են, որոնց արմատական գիրք-
քուն վրայ աւելցուած են աւելբըզ կարգ մը գիրքեր (Հուրուֆի
զլալիտէ حروف زائدة), իմաստի փոփոխութիւն առաջ բերե-
լու համար:

Աւելորդ գիրերը ասոնք են. ا ت س ل م ن و ه ی , որոնք
աւելնալով արմատական անդունդներու վրայ, անոնց իմաստը
կը փոխեն :

Ծանօթ. — Արմատական անունները ամէնէն քիչ երեք
գիրով եւ ամէնէն շատ հինգ գիրով կ'ըլլան:

عشق աշգ բառը երեք գերով տըմաստական (միևեքերտ)
 մյն է. իսկ عشق բառը չորս գերով ածանցուած (մեզիտիւն-
 ֆիյճ) մյն է. ինչու որ աւելորդ էլիք մը կայ որ իմաստը փոխած
 է (Տե՛ս վերը բառերուն մեջ ասոնց նշանակութիւնը):

Բառակազմութիւն. — **مملكة** մէմլէքէթ երկիր, հայրենիք. **جوق**. **ممالك** մէմալիք. **عشائيه** մէմալիքի օսմանիյէ օսմանեան երկիրներ. **اجنبيه** մէմալիքի էճնէալիյէ օտար երկիրներ : **متمدنه** մէմալիքի միւլթէմէտտի՛նէ քաղաքակիրթ երկիրներ :

ՆԻԱԳԱՐԱ ՇԱԼԼԵՍԻ շաղկապուն ջրվեժ. հուն. شلاله շէլալէ. نياغارا شلالهسى

ՆԻՍԱԿԱՐԱ ՇԷՆԼԷՏԻ ՆԻՍԱԿԱՐԱՅԻ ջրվեժ:

قطر Թէխադ-դուր յիշեւ, միտքը բերեւ اخطار ինդար
մէկուն միտքը ձգեւ, յիշեցնեւ, ազդարարեւ. خطرہ մուխդիրէ
Ծանուցադիր. خطرہ دفتري մուխդիրէ տէֆէէրի յուշատեոր. ար-
մատն է خاطر խաղըր միտք, արդ, սէր. خاطر د چيقارمى խաղըր-
տան չըգարմագ մոռնալ. طرينه براقى խաղըրնա պըրագմագ
յիշեցնեւ. خاطر قالمى խաղըր գալմագ վշտանալ. خاطر خورگه ար-
ծուծիւն, յիշատակ. ار خاطر խաղըրաթ:

ՀԱՅԿԱՅԻՆ ԿՈՄՍՏԱՆԻՍՏԱՆԻ ԿՈՆՏԱԿՏԱՆԻ ԿՈՆԳՐԵՍՍԻ ՄԱՍԻՆ
ՀԱՅԿԱՅԻՆ ԿՈՄՍՏԱՆԻՍՏԱՆԻ ԿՈՆԳՐԵՍՍԻ ՄԱՍԻՆ
ՀԱՅԿԱՅԻՆ ԿՈՄՍՏԱՆԻՍՏԱՆԻ ԿՈՆԳՐԵՍՍԻ ՄԱՍԻՆ

قانونه ۱۹۲۱ء میں منعقد ہوا۔ اس میں (۱۹۲۱ء) میں
 قانون ۱۹۲۱ء میں منعقد ہوا۔ اس میں (۱۹۲۱ء) میں

[illegible]

Երևանի քաղաքի քաղաքապետարանի քաղաքականության բաժնի պետի պաշտոնի վրա
 զբաղեցնող Կարեն Գևորգի ԲԱՆԻՍՅԱՆԻ մասին հետևյալ տեղեկությունները համապատասխան
 Կարեն Գևորգի ԲԱՆԻՍՅԱՆԻ մասին հետևյալ տեղեկությունները համապատասխան
 Կարեն Գևորգի ԲԱՆԻՍՅԱՆԻ մասին հետևյալ տեղեկությունները համապատասխան

اوون دردنجی درس 14 ԴԱԱ

صافدرون بر درویش

[لطائف]

وقتیله ، دنیادن ال چکمش و انسانلردن اوزاق یاشایان
فقیر بر درویش ، عمرینی تنها طاغلرده ، انسز صحرالرده
امرار ایتمکده ایدی . صاحی صافلی غایتله اوزامش ، کیدیکی
خرقه فوق العاده کهنه لشمش ، آیقلری چیللق ، قاره ،
صوغوغه قارشى تیره بوب طور مقده ایدی . شهرلرک و کویلرک
یتمز ، توکنمز کورولتیسندن ، اورالرک عادات و احوالندن
کلیاً بی خبر ، انسانلرک طرز حیاتندن هیچ معلوماتی اولمایه رق ،
کندینی اللهه امانت ایدوب کلیم دعا و استغفارده دوام
ایتمکده ایدی .

برکون ینه بو صورتده انزواکاهی اولان ایصسز
اووه لرده منفرداً طولاشمقده ایکن ، تا اوزاقدن توزی
دومانه قامش بویوک بر آتلی آلاینک کندینه طوغری
ایلریله مکده اولدینغی کال تعجیله کورر . او آنه قدر انسان
یوزی کورمه مش اولان بو صافدرون منزوی ، بر آز توقف
ایده رک حیرتله آلایک تقریبه انتظار ایدر . باشده ، غایت
نفیس و زرینتار بر البسه یی لابس ، قد و قامتی بالا ، شیرین

چهره لی بر سردار ، سبکا بر آنه راکباً آرقه سنده کی قرق
نقر سواریمی ایله برابر کال سرعتله کلوب درویشه یا قلاشمقده
ایدی . سردارک و معیتنده کی سواریلرک غایت فاخر و مشعشع
البسه سی درویشک عقلنی باشندن آلیوردی . آلای درویشک
اوکنه وارنجیه توقف ایدر ؛ سواریلر دخی سرداره امتثالاً
کال انتظامله صف بسته طورلر . بو آرالق ، سردار درویشه
سرد بر چهره ایله : « یاهو ! سن کیمسک ؟ » دیه سؤال ایدر .

[مابعدی وار]

Բ Ա Ռ Ե Ր

Պարզամիտ սամեթունս ալ	صافدرون	Միևակից	منزوی
Զուարճալիք	لطائف	Կենաց	توقف
Անայի	تنها	Մոտենաց	تقرب
Անքնակ	انسز	Սպասակ	انتظار
Դաշ	صحراء	Դեղնեցիկ	نفیس
Անգրանի	امرار	Քերիքար	زرینتار
Հիմակ	کهنه لشمک	Հագած	لابس
Սովորոյր	عادات	Հասակ	قد
Ղիմակ	احوال	Հասակ	قامت
Բոլորովին	کلیاً	Բարձր	بالا
Անեղիակ	بی خبر	Հրամاسար	سردار
Կերպ	طرز	Արագակաց	سبکا
Աمانդ	امانت	Սպիտակ	قیر
Ամեն օր	کلیم	Հեծած	راکباً
Քառորդին	استغفار	Հեծորդ	معیت
խնդրել		Շիկ	فاخر
Առանձն	انزواکاه	Փայլուն	مشعشع
Եւրակ		Հեծորդ	امتثالاً
Անայի	ایصسز	Կանոնաւորութ.	انتظام
Առանձին	منفرداً	Կարգով	صف بسته
Կասարեղութիւն	کال	շարունած	

بن اونك كيم اولديغنى نه به صور مادم ؟ » دهر ك : « ياهو !
 ياهو ! بكا باقسه ك آ ! » ديه باغرمغه باشلار . آلايك سردارى
 ايجه اوزاقلاشمش ايدى ايسه ده ، درويشك بو نداسنه اجابه
 معيتنده كى سواريلرله برابر منزوى به طوغرى عودته ابتدار
 ايدر ، و ياقلاشنيجه پينلر نده آتيده كى محاوره جريان ايدر :

درویش . - او دکل اما ، سن کیمسک ؟

سردار . - بن مصر پادشاھنك قولىم .

درویش . - ای ، شو اطراف کده گیر کیملردر ؟

سردار . - اونلرده بيم قوللرمدو .

زوالی درویش بو جواب اوزرینه هان اوراجقده
سجده به قویله رق الیرینی مسترحانه آچار وکوزلیرنی سمایه
طوغری عطفله : « ای ! یری کوکی یارادان مولی !
(سرداری کوستره رک) بو آدم مصر پادشاهنک قوی ،
(سواریلری کوستره رک) شو آدملرده بونک قوللری ،
بنده شنک قولک ؛ بر بن حمله ، برده شونلرک حالته باقی !
یوق ، اکر قول باقق بیلیمه بورسک ، وار مصر پادشاهنه ده
اوکرن ! » دیه جناب حقه صافدروانه تشکی ایدرکه بو حال
سردارک فوق العاده خوشنه کتمشدیر .

Բ Ա Ռ Ե Ր

Արդևն	գաբեն	ա	ذات	Նշանակութիւն	մա՛նա	معنا
Դոպոքոյն	լերզեմա	պ	لرزه ناك	Աղաղակ, ձայն	նիսա	ا
Երկիւն	մաննուպիյեթ	ա	عجوبيت	Պատասխան	իմապէրեն	ا
Դաժուքիւն				նկոյլ		
Ծառայ	գուլ	ք	قول	Հեծիպ	սիւվարի	պ
Հետեւորդ	էրպալ	ա	اتباع	Փոքրալ	իպիքսար	ա
Հրահան	գոմանհա	ք	وتماندا	Եգիպտոս	Մքսր	ա
Շէկ	միսէէյէպ	ա	مديب	Երեւոյն	սէճե	ا
Քափոր	ալպ	ք	آلاى	Աղաւ	միւսքերիխանէ	ա
Շուքութիւն	շիկիուկ	պ	شكوه	Նոյսկան ձիւղ		
Արտաւ	խարիզիւսէ	ա	شارق العاده	Թառն, կայիկ	աղժ	ا
սոյն				Աստուծոյ	Մէվա	ա
Տեսարան	մէնգարէ	ա	منظره	Տրեւալ	թէէֆի	ա

Քերականութիւն. — Արաբերէնի մէջ բայերու աներեւոյթներն (مصدر ماضى) ալ, անուններուն պէս, երկու տեսակ են. արմատական աներեւոյթ (مصدر مجرد) և մաստարի միւլճէրըտ) եւ ամսնցեալ աներեւոյթ (مصدر مزيدى)։

Արմատական աներեւոյթները ամէնէն քիչ երեք գիրով կ'ըլլան եւ ամէնէն շատ չորս գիրով։ Արմատական երեք գիրով աներեւոյթները կը կոչուին մասարի սիւլասիի միւնէրէտ (مصدر ثلاثى), իսկ չորս գիրով աներեւոյթները՝ մասարի բիւպսիի միւնէրէտ (مصدر رباعى)։

Հետեւեալ աներեւոյթները երեք գիրով արմատական են.

Երևանի քաղաքի քաղաքապետարանի քաղաքապետի պաշտոնակատարողը՝
 Գևորգ Գևորգյան

Իրանոթ. — Ձորս գիրով արժատական անբեւոյթներուն
վերջին — հէ գիրը աւելորդ է, արժատական չէ: Այսպէս ոչ-

حکمتی ایسه، ریاضت بدن و انشراح قلب اولمشدر .
فکر شنکی، قلبك راحتته؛ راحت قلب ده، وجدانك
عصمته متوققدر . الحاصل، حسن حال و حرکت، مسرتی؛
و مسرت ده صحتی تولید ایدر .

[م . ا .]

Ա Ս Ռ Ե Ր

Պահել	հրժգ ա	حفظ	Ussalufu	մի՛st ա	معدود
Առողջութիւն	սրհնաք ա	صحت	Թուղութիւն	բխալէք ա	رخاوت
Մարզակ	րիազաք ա	رياضت	Պահել, պաշարել	խոթիլա ա	استيلا
Մարմնական	պէտէնիյէ ա	بدنيه	Զբաղում մեղովիյէք ա	مشغوليت	ا
Անհրաժեշտ	էլզէմ ա	الزم	Ընդհակառակը	պիլաւա ա	بالعكس
Միջոցներ	վեսայիդ ա	وسائط	Առողջութիւն	բարալէք ա	طراوت
Ժամանակ	միսէք ա	مدت	Զերծ	սալիւ ա	سالم
Մարսողութիւն	հազմ ա	هضم	Բացումի	ինժիրան ա	انشراح
Շրջան	ներէեան ա	جريان	Տարածումի	ինպիսադ ա	انبساط
Արիւն	սէմ ա	دم	Հասած	պալիդ ա	بالغ
Կերակուր	դաւաւ ա	طعام	Ուժ	գուլվէ ա	قوه
Դործողութիւն	ամէլիյէաք ա	عمليات	Յիշողութիւն	հաճըզա ա	حافظه
Ուրիշ	սայիբէ ա	سائر	Զգայարակ	հալասա ա	حواس
Դժուարութ.	միւլբիլաք ա	مشكلات	Խորհող	միւլբէֆիբէ ա	مفكره
Ենթակայ	սիւլար ա	دوجار	Ուրախութիւն	մէտէրէք ա	مسرت
Հիւանդութիւններ	էմրազ ա	امراض	Վարք, ընթացք	աղվար ա	اطوار
Ծագում, պատահում	վուգու ա	وقوع	Պարկեշտ	մասուլիյէք ա	معصوميت
հում		humid	սուրիւն		سوريل
Նստակ	գալիսէն ա	قاعداً	Դադարակ	հիմէք ա	حکمت
Դործ, զբաղում	էնար ալ	کار	Պարկեշտութիւն	լումէք ա	عصمت
Դործ	ամէլ ա	عمل	Երկի, սոսայ	ընրիլ քէվիլիս ա	توليد

Բերականուրիւն. — Արաքերէն արմատական աներեւ-
ւոյթներէն կարելի է ուրիշ կարգ մը բառեր առաջ բերել աւե-
լորդ գիրքեր (حروف زائده) գործածելով (Տե՛ս դաս 13):

Այս գիրքը, ածանցելի բառին համեմատ, տարբեր տարբեր
գիրքով կ'աւելցուին արմատական աներեւոյթներուն վրայ:
Ածանցելի բառին մէկ տիպարը ցոյց կը տրուի, սնորհ համաձայն
գիրքով, կարելի է աւելորդ գիրքեր աւելցնել եւ տարբեր իմաս-
տով բառ մը երեւան բերել: Հետեւաբար այս կանոնին համա-
ձայն, ներկայ ընդունելութիւն (اسم فاعل) շինելու
համար ֆաւլ ձեւը իբր տիպար կը ծառայէ. արմատական
գիրքերն են ֆէ=ذ, այն=ع եւ լեամ=ل: Աւելորդ գիրքն է
էլիֆ=ا: Առաջին վանկը իւսթիւնով եւ երկրորդ վանկը էսթէով
կարգաւ պէտք է: Սը..

գաթիլ սպաննել, قاتل قاتل قاتل (ճիշդ վերի
ֆաւլ ին պէս):

իւր գիտնաւ, علم اى علم (ճիշդ վերի ֆաւլ
ին պէս):

սիրգաթ գողնաւ, سارق سارق سارق (վերջին
գիրքը արմատական է):

Հրահանգ. — Իսմի ֆաւլ շինեցէք հետեւեալ աներեւ-
ւոյթներէն.

հըֆու պահել, خلق خالق خالق (նէղարեթ
նայել, جهالت جهالت جهالت. գիրքապէթ գրել.
հալէթ չգիտնաւ. رغبت رغب رغب):

Բառականութիւն. — حفظ الصفحة հըֆուսաքհհա առողջա-
պահութիւն. اداره اداره اداره սըհհիյէ իտարէսի առողջապահա-
կան վարչութիւն. احوال احوال ահվալի սըհհիյէ առողջական
վիճակ:

رياضت ريكه ريكه ريكه մարզանք, կրթութիւն, ريكه ريكه ريكه

قیصقاج حیوان ، سالیاسنی اوتهدن
اوکا طوغری بردن بره فیلاتدی .

= 5 =

بوجك دوشدی ، آجی آجی ایكهدی :
— « آمان یارب ! بن نه ایتمكه ، دیدی ،
هان بویه توکوروکه بوغارسك ؟ »

= 6 =

— « سن می؟ دیدی ، عارسز آتش بوجکی !
چیچك کبی شو چایرك بر بکی
یچون اولدك ؟ ییچون بویه یارلارسك ؟ ... »

ع . ع .

Բ Ա Ռ Ե Ր

Կայ- աբե աբեդի p	آتش بوجکی	Լայս	այսընըր p	آیدینلق
ծողիկ		Անգիհակցա-	պիլմէսէն p	یرلمه دن
Հրակեզ	գրգրեն p	բար		
Նախանոս	գրգանն p	Լորանոխ	սալիա p	ساليا
Հեծեծիկ	ինիմէ p	Ու Լասուած	Եա'րէպ ա	يارب !
Իշխան	պէ p	Անարոթ	արար p	عارسز

Գերականութիւն . — Արամեան արամեան աներե-
ւոյթներէն անցեալ ընդունելութիւն (իսմի մէջ'ուլ մեջուլ)
շինելու համար , մեջուլ մեջուլ համարման աւելորդ գիրք աւել-

ցընելու է արամեան աներեւոյթին վրայ : մեջուլ մեջուլ
արամեան աներեւոյթին է فعل . աւելորդ գիրքն են միւր =
եւ վսլ = Եւ աւելորդ վանկը իւրեւնով եւ երկրորդ վանկը
էթրէով կարգաւորու է : Թր .

Եւ իմ գիտնալ . معلوم մալիւմ գիտցուած (ճիշդ վերի
մէջ'ուլ մեջուլ մեջուլ) : فعل անգամ շարեւ , فعل անգամ շար-
ուած (ճիշդ վերի մէջ'ուլ մեջուլ) : فعل անգամ շար-
ուած (ճիշդ վերի մէջ'ուլ մեջուլ) : فعل անգամ շար-
ուած (ճիշդ վերի մէջ'ուլ մեջուլ) : فعل անգամ շար-

Հրահանգ . — Իսմի մէջ'ուլ շինել հետեւեալ աներե-
ւոյթներէն .

Եւ իմ գիտնալ . معلوم մալիւմ գիտցուած (ճիշդ վերի
մէջ'ուլ մեջուլ մեջուլ) : فعل անգամ շարեւ , فعل անգամ շար-
ուած (ճիշդ վերի մէջ'ուլ մեջուլ) : فعل անգամ շար-
ուած (ճիշդ վերի մէջ'ուլ մեջուլ) : فعل անգամ շար-

Բառակազմութիւն . — Եւ իմ գիտնալ . معلوم մալիւմ գիտցուած (ճիշդ վերի
մէջ'ուլ մեջուլ մեջուլ) : فعل անգամ շարեւ , فعل անգամ շար-
ուած (ճիշդ վերի մէջ'ուլ մեջուլ) : فعل անգամ շար-
ուած (ճիշդ վերի մէջ'ուլ մեջուլ) : فعل անգամ շար-

Եւ իմ գիտնալ . معلوم մալիւմ գիտցուած (ճիշդ վերի
մէջ'ուլ մեջուլ մեջուլ) : فعل անգամ շարեւ , فعل անգամ շար-
ուած (ճիշդ վերի մէջ'ուլ մեջուլ) : فعل անգամ շար-
ուած (ճիշդ վերի մէջ'ուլ մեջուլ) : فعل անգամ շար-

Եւ իմ գիտնալ . معلوم մալիւմ գիտցուած (ճիշդ վերի
մէջ'ուլ մեջուլ մեջուլ) : فعل անգամ շարեւ , فعل անգամ շար-
ուած (ճիշդ վերի մէջ'ուլ մեջուլ) : فعل անգամ շար-
ուած (ճիշդ վերի մէջ'ուլ մեջուլ) : فعل անգամ շար-

Եւ իմ գիտնալ . معلوم մալիւմ գիտցուած (ճիշդ վերի
մէջ'ուլ մեջուլ մեջուլ) : فعل անգամ շարեւ , فعل անգամ շար-
ուած (ճիշդ վերի մէջ'ուլ մեջուլ) : فعل անգամ շար-
ուած (ճիշդ վերի մէջ'ուլ մեջուլ) : فعل անգամ շար-

Եւ իմ գիտնալ . معلوم մալիւմ գիտցուած (ճիշդ վերի
մէջ'ուլ մեջուլ մեջուլ) : فعل անգամ շարեւ , فعل անգամ շար-
ուած (ճիշդ վերի մէջ'ուլ մեջուլ) : فعل անգամ շար-
ուած (ճիշդ վերի մէջ'ուլ մեջուլ) : فعل անգամ շար-

Եւ իմ գիտնալ . معلوم մալիւմ գիտցուած (ճիշդ վերի
մէջ'ուլ մեջուլ մեջուլ) : فعل անգամ շարեւ , فعل անգամ շար-
ուած (ճիշդ վերի մէջ'ուլ մեջուլ) : فعل անգամ շար-
ուած (ճիշդ վերի մէջ'ուլ մեջուլ) : فعل անգամ շար-

اوزربنه قانون اساسی تنظیم ایدیلوب مشروطیت اعلان اولمش و مجلس مبعوثان ایله مجلس اعیان کشاد ایدلمشدر . بوسنه-هرسک و روم ایلی اختلالری بصدیرلق اوزره ایکن، صرب و قره طاغ محاربه لری و بونلردن سوکرده روسیه محاربه سی ظهور ایتشددر . روسیه اوردولری آیاستفانوس قریه سنه قدر گلش اولدیجی صره ده مجلس مبعوثانک خلعه قرار ویره جکی عرض و اخبار اولمقله ، ایکنجی دوره سننده مجلس مبعوثان طاغیدلمش و اعضاسنک بویونک قسمی تحت الحفظ مملکتلرینه اعزام و نفی ایدلمشدی .

اولجه آیاستفانوس و سوکره برلین معاهده سی امضا و روسیه ایله مصالحه عقد ایدلمش و صرب، قره طاغ و رومانیا حکومتلرینک استقلالی تصدیق و قبول ایدیلورک ، بلغارستان امارتی تاسیس اولمش ، و آناتولی جهتدن بر خیلی اراضی روسیه یه ترک ایدلدیکی کبی قبریس جزیره سی ده انکلتربه ویرلمش . بو صره ده کزیده اعتشاش ظهنور ایتشددی . مجلس مبعوثانک طاغیدله سی اوزربنه مشروطیت عثمانیه نک یالکز اسمی قلمش و اداره مطلقه و مستبده ده کیت کیده شدتی آرتیره رق و پادشاهک موسوس و وهام اولمه سنندن بالاستفاده منافع شخصیه تأمیننه چالیشان ارکان حکومت و معیت خاصه ، مشارالیهی صوگ درجه ظلمه سوق و تشجیع ایدورک بر چوق فناقلرک ظهورینی و ممالک عثمانیه نک بوتون بوتون دوچار خرابی اولمه سته بادی اولمشلردی .

[مابعدی وار]

کوز دیکمک قوه باصره : ان عین اوزر ایدیلوب مشروطیت اعلان اولمش و مجلس مبعوثان ایله مجلس اعیان کشاد ایدلمشدر . بوسنه-هرسک و روم ایلی اختلالری بصدیرلق اوزره ایکن، صرب و قره طاغ محاربه لری و بونلردن سوکرده روسیه محاربه سی ظهور ایتشددر . روسیه اوردولری آیاستفانوس قریه سنه قدر گلش اولدیجی صره ده مجلس مبعوثانک خلعه قرار ویره جکی عرض و اخبار اولمقله ، ایکنجی دوره سننده مجلس مبعوثان طاغیدلمش و اعضاسنک بویونک قسمی تحت الحفظ مملکتلرینه اعزام و نفی ایدلمشدی .

اوزربنه قانون اساسی تنظیم ایدیلوب مشروطیت اعلان اولمش و مجلس مبعوثان ایله مجلس اعیان کشاد ایدلمشدر . بوسنه-هرسک و روم ایلی اختلالری بصدیرلق اوزره ایکن، صرب و قره طاغ محاربه لری و بونلردن سوکرده روسیه محاربه سی ظهور ایتشددر . روسیه اوردولری آیاستفانوس قریه سنه قدر گلش اولدیجی صره ده مجلس مبعوثانک خلعه قرار ویره جکی عرض و اخبار اولمقله ، ایکنجی دوره سننده مجلس مبعوثان طاغیدلمش و اعضاسنک بویونک قسمی تحت الحفظ مملکتلرینه اعزام و نفی ایدلمشدی .

اولجه آیاستفانوس و سوکره برلین معاهده سی امضا و روسیه ایله مصالحه عقد ایدلمش و صرب، قره طاغ و رومانیا حکومتلرینک استقلالی تصدیق و قبول ایدیلورک ، بلغارستان امارتی تاسیس اولمش ، و آناتولی جهتدن بر خیلی اراضی روسیه یه ترک ایدلدیکی کبی قبریس جزیره سی ده انکلتربه ویرلمش . بو صره ده کزیده اعتشاش ظهنور ایتشددی . مجلس مبعوثانک طاغیدله سی اوزربنه مشروطیت عثمانیه نک یالکز اسمی قلمش و اداره مطلقه و مستبده ده کیت کیده شدتی آرتیره رق و پادشاهک موسوس و وهام اولمه سنندن بالاستفاده منافع شخصیه تأمیننه چالیشان ارکان حکومت و معیت خاصه ، مشارالیهی صوگ درجه ظلمه سوق و تشجیع ایدورک بر چوق فناقلرک ظهورینی و ممالک عثمانیه نک بوتون بوتون دوچار خرابی اولمه سته بادی اولمشلردی .

اوزربنه قانون اساسی تنظیم ایدیلوب مشروطیت اعلان اولمش و مجلس مبعوثان ایله مجلس اعیان کشاد ایدلمشدر . بوسنه-هرسک و روم ایلی اختلالری بصدیرلق اوزره ایکن، صرب و قره طاغ محاربه لری و بونلردن سوکرده روسیه محاربه سی ظهور ایتشددر . روسیه اوردولری آیاستفانوس قریه سنه قدر گلش اولدیجی صره ده مجلس مبعوثانک خلعه قرار ویره جکی عرض و اخبار اولمقله ، ایکنجی دوره سننده مجلس مبعوثان طاغیدلمش و اعضاسنک بویونک قسمی تحت الحفظ مملکتلرینه اعزام و نفی ایدلمشدی .

اولجه آیاستفانوس و سوکره برلین معاهده سی امضا و روسیه ایله مصالحه عقد ایدلمش و صرب، قره طاغ و رومانیا حکومتلرینک استقلالی تصدیق و قبول ایدیلورک ، بلغارستان امارتی تاسیس اولمش ، و آناتولی جهتدن بر خیلی اراضی روسیه یه ترک ایدلدیکی کبی قبریس جزیره سی ده انکلتربه ویرلمش . بو صره ده کزیده اعتشاش ظهنور ایتشددی . مجلس مبعوثانک طاغیدله سی اوزربنه مشروطیت عثمانیه نک یالکز اسمی قلمش و اداره مطلقه و مستبده ده کیت کیده شدتی آرتیره رق و پادشاهک موسوس و وهام اولمه سنندن بالاستفاده منافع شخصیه تأمیننه چالیشان ارکان حکومت و معیت خاصه ، مشارالیهی صوگ درجه ظلمه سوق و تشجیع ایدورک بر چوق فناقلرک ظهورینی و ممالک عثمانیه نک بوتون بوتون دوچار خرابی اولمه سته بادی اولمشلردی .

اوزربنه قانون اساسی تنظیم ایدیلوب مشروطیت اعلان اولمش و مجلس مبعوثان ایله مجلس اعیان کشاد ایدلمشدر . بوسنه-هرسک و روم ایلی اختلالری بصدیرلق اوزره ایکن، صرب و قره طاغ محاربه لری و بونلردن سوکرده روسیه محاربه سی ظهور ایتشددر . روسیه اوردولری آیاستفانوس قریه سنه قدر گلش اولدیجی صره ده مجلس مبعوثانک خلعه قرار ویره جکی عرض و اخبار اولمقله ، ایکنجی دوره سننده مجلس مبعوثان طاغیدلمش و اعضاسنک بویونک قسمی تحت الحفظ مملکتلرینه اعزام و نفی ایدلمشدی .

— (ب) —

اون سکزنجی درس ۱۸ ۱۸۵۵

تاریخ عثمانی — سلطان عبدالحمید خان ثانی

سلطان عبدالحمید خان ، سلاطین عثمانیه نک اوتوز دردنجی و سلطان عبدالحمید خانک شهزاده سیدر . هجرتک ۱۲۵۸ تاریخنده تولد ایتش و ۱۲۹۳ تاریخنده تخته جالس اولمشدر . جلوسنی متعاقب مدحت پاشا ایله رفقاسنک سوق و اجباری

Բ Ա Ռ Ե Ր

Գասնութիւն	թաւիս ա	تارخ	Հսկողութիւն	հիժդ ա	حفظ
Թագաւոր	խան ա	خان	Դրկիչ	իզամ ա	اعزام
Երկրորդ	սանի ա	ثاني	Ախորհրդ	նեժի ա	دني
Կայսեր	սելադքյն ա	سلطين	Սասկոչութիւն	շիսէթ ա	شدت
Կայսերագուն	շեհզադե ա	شهراره	Կասկածոս	միւլվեմիս ա	موسوس
Ծնիչ	բէլէլլիւս ա	تولد	Օգոսեդով	պիլիսթիստե ա	بالاستفاده
Գան	թախթ ա	تخت	Անձնական	շախարքե ա	شخصيه
Նստող	ճալիս ա	جالس	Աւագանիք	էրեճան ա	اركان
Դահլիճութիւն	ճիւլլիւս ա	جلوس	Հարսահարութիւն	զուլմ ա	ظلم
Վեշքը	միւլթազըպ ա	متعاقب	Քաջաշերիչ	թէճի՝ ա	تجشيع
Ընկերներ	րիւժէգա ա	رفقا	Դաշնադրութ.	մուսնէս ա	معاهده
Մղիչ, դրդիչ	սէլզ ա	سوق	Հաշտութիւն	մուսպէհա ա	مصالحه
Սփայիչ	իմպար ա	اجبار	Կնէր	ազս ա	عقد
Օրէնք	զանուն ա	قانون	Անկախութիւն	իսթիզալ ա	لستقلال
Հիմնական	էսափ ա	اساسي	Իշխանացիսութ.	էմարէթ ա	امارت
Դաստաւել	թանգիմ ա	تنظيم	Հաստակ	թէսիս ա	تأسيس
Սահմա- մէժոնալլիքթ ա	մշրութիւ	مشروطيت	Հողեր	էրազի ա	اراضي
Լադրութիւն			Կողի	նէզիրե ա	جزيره
Հրասարակիչ	իլան ա	اعلان	Շիդորութիւն	իդրիշա ա	اغتشاش
Երևաիւ- մէպուսան ա	մեօտան	مبعوثان	Վարչութիւն	իսարէ ա	اداره
Խաններ			Ինֆանդրիս	մուդլագա ա	مطلقه
Երևակոչ	ա՛եան ա	اعيان	Բռնապիւ- միւսթէպիստե ա	մստեմ	مستبد
Քանաչ	քիւշաւ ա	كشاد	սախան		
Յեղափոխութ.	իլթիլալ ա	اختلال	Խիս կասկածոս	մէհնամ ա	وهام
Դահլիճիկցութիւն	խալ ա	خلق	Շաներ	մէճաճի՝ ա	منافع
Յայցենիչ	արզ ա	عرض	Ապահովիչ	թէմիւն ա	تأمين
Հոր սալ	իլպար ա	اخبار	Ստորալստներ	մաէթ ա	معيت
Եղան	սէվրէ ա	دوره	Սեպհական, կայ- խասա ա	խաճ	خاصه
Անդամներ	ա՛զա ա	اعضا	սերական		
Տակ	թաթ ա	تحت	Կործանում	խարապի ա	خرابی

Քերականութիւն. — Գոց սորվիլ հետեւեալ անկաւանս
յողնակները.

ՏԵԼԱԴ-ԸՆԻ ՍԼԱՎԻՆ՝ սուլթան ընկերներ. رفقا' քաղաքի արհեստավորներ

[illegible]

Բառակազմութիւն.— تازى Թարիք պատմութիւն. تازى عوى — ի ուրուի ընդհ. պատմութիւն. تازى قزو وسلى Թարիքի գուրունի վուսդա միջին դարիւ պատմութիւն. تازى طبعى Թարիքի Թապիյի բնական պատմութիւն :

[illegible]

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ԴԱՏԱՅԻՆ ԿԱՌԱՐԱԿԱՆ ԿՈՐԴԻՆԱՏՈՐԱՏԻ ՎԵՐԱԿԱՆԱԾՈՒՄԸ

مبعوثان مڌاպուսան պատուիրակներ, պատգամաւորներ (եղ.
مبعوث مڌاۋپوս اۛاتۛقۛامۛاور, Երեսփոխան), ծայրի Ա ը պարսկ,
յողնակի նշան է: مجلس مبعوثان مڌاۋلخاس مڌاۛولسան երեսփոխանա-
կան ժողով:

[illegible]

ՄԱՐԿԱՆԻՆԻՆԻ ԴԱՆՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. معاهدہ بخاریہ

[illegible]

مبنى موافق کورلمه مش و عصيان عسكرىدن برى استانبول
جوارنده كائن آياستفانوس قريه سنده اجتماع ايتكمده بولنان
مجلس اعيان و مبعوثانك مجتمعاً و بردكلرى قرار اوزرينه ؛
نيسانك اون دردنجى صالى كوني ، ساعت طقوز راده لرنده
خلع وقوع بولش و پادشاه مخلوع سلانيكه كوندولمشدر .
تصادفات غريبه دندركه ۱۲۹۴ سنه سنده خلع قرار
ويريله چكى خوفيله طاغيديلان مجلس مبعوثان ، اوتوز ايكي سنه
صوكره تكرار خلع قرار و برمشدر .

م . ت .

Բ Ա Ռ Ե Դ

Բաժանում	բազմիմ	تقسیم	Փութալ	միաստեալ	مسارعت
Խորհրդակ	միգաֆերէ	مذاكره	Ուժեր	գուլիւ	قواء
ցարխն			Ապստմբ	ար	فامى
Հայ- վաղանքերէրան	պ	وطنپوران	Գրանկ	թէսխիր	تسخير
հեմակրներ			Զորացնկ	բաճխմ	تحكيم
Եղկով	պիլ	بالقيام	Տեղ	մագամ	مقام
Պաշտօնապիւ	էմէն	رسم	Յարաշէր պահնկ	խպա	ايقا
Փոյով գումարնկ ինքիմ		اجتماع	Հրախրոյ պատմաւ	սա'ի	داعى
Աղաղակ	ավալէ	آوازه	Անպատկու-	մեհագիյր	محاذير
Ընտրու-	ինքիսագար	انتخابات	բիւններ		
բիւններ			Ապստմբութիւն	ընտան	عصيان
Շէն	մուղանդան	مظنن	Հաւաքար	միւնքմիւն	مجتمعاً
Յետ	մուսխարէն	مؤخرأ	Գահընկից	մախլու'	مخلوع
Զինուորական աստերի		عسكري	Զուգա-	թեախմ	تصادفات
Խախսած	միւրէգէլի	متزلزل	ղիպութիւն		

Զարմանալի դարիպէ և غريبه

اون طقوزنجی درس ۱۹ ۶۸۵

تاریخ عثمانی — سلطان عبدالحمید خان ثانی

[ما بعد]

ممالك عثمانیه نك تقسیمى حقنده اوروپا دولترى آراسنده
مذاكره . جريان ايتكمه باشلايوب همان قرار ويرملك اوزره
ايكن وطنپوران و بالخاصه اوچنجى و ايكنجى اوردولر بالقيام ،
۱۳۲۴ سنه سنده مشروطيت اداره نك رسماً قبول و اعلانی
ايچون پادشاه اجبار ايدملكه تموزك اونجى كوني مشروطيت
اعلان اولمش و مجلس اعيان و مبعوثان اجتماعه دعوت
ايدلشدى .

اوتوز اوچ سنه آتش استبداد ايچنده يانمش اولان بوتون
عثمانليرك آوازه مسرتى آراسنده انتخابات اجرا ايديلهرك
مجلس مبعوثان و اعيان مدبب و مظنن بر صورتده كشاد
ايدلدى . مؤخرأ ۱۳۲۵ سنه سى مارتنك ۳۱ نجى كوني
ظهور ايدن اختلال عسكرى مشروطيت اداره يي فنا حالده
متزلزل ايتمش ايكن اوچنجى و ايكنجى اوردولردن استانبوله
مسارعت ايدن قواى عسكريه ، شهرى عاصيلر يندن ضبط
و تسخير ايتمش و مشروطيت اداره يي تحكيم ايتديكى كې
پادشاهك آرتق مقام سلطنتده ايقاسى داعى محاذير اوله بيله چكنه

و بونك بر مقدارنی دیشندن طیرناغندن آرتیره رق ایشسزلك،
كارسزلق و خسته لك كونلری ایچون آیرمش ؛ چالشقانلغك
دشمنی اولان آچاق بر خرسز ، نه قدر وجدانسز اولمیدر كه
كلوب ده او بی چاره نك شو خزینه جكنی صومغه جسارت
ایتسون » .

فقط بزم خرسزده ایجه وجدان وفضله اوله رق، بر آرز ده
حیات دینه وار ایش که آزیحق آشاغیده : « جناب حق
بك چوق كناهاری عفو ایدر ؛ فقط قول قوله حق عفو
ایتمز ، تا که حق صاحبی حق حلال ایده . قول کندی حق
ینه مقتضای عدالتی کوستر ، اگر ندامت قطعی ایله توبه
و استغفار ایش اولماسه . » سوزلری اوقویجه ، فوق العاده
متأثر اولور . قلمی اله آیر و کاغذك آلتنه : « اله دن بول ؛
ای محرر ! بر طاقم حکمترلر نه کبی زوالی بر آدمی اون
سنه لك صنعتدن ندامتله پشیمان ایتدردیكك ایچون اله دن
بول ! بوندن صوکره نه ایچون کیدوب دینمکدن باشقه
هیچ بر مشغولیت اولمایه جقدر . » سوزلری یازار و اوطه دن
چیقوب کندی اوطه سنه کیر .

محرر بر ایکی ساعت صوکره یاتاق اوزره اوطه سنه عودت
ایدر . یازمش اولدیغی مقاله یی بر ده ا کوزدن کچیرمك ایچون
اله آلدیغنده ، خرسزك علاوه سنی کوروب مسئله یی آکلار .
ایرته سی کونی، غزته نك اداره خانه سنه کیدر . کاغدی سر محرره

کوستروب حکایه یی نقل ایدر . بی چاره محرر ، او کونه قدر
ویردیکی مقاله لك بهر سطرینه یاریم فرائق آیرکن ، خرسزك
یازدیگی سوزلك هر بر سطر ایچون غزته صاحبی کندیسنه
بر لیرا ویرر .

Բ Ա Ռ Ե Ր

Միևըն	մեկըն p	مکرمه	Մեղսի գալ	բեկպէ ա	توبه
Կարգալ	միբալա ա	مطالعه	Քաւորիւն	խորիւր ա	استغفار
Անխիդ	վինսանր p	وجدان	խնդրել		
Փոքր գաւն	խագինէնի p	خزیه جك	Յուզուած	միւրէտսի ա	متأثر
Խիդ	վինսան ա	وجدان	Խորհուրդ	հիմէք ա	حکمت
Հզացումներ	հրասիւեաք ա	حسیات	Հրապարակ	մեղուլիւէք ա	مشغولیت
Կրօնական	սիւնիւէ ա	دینیه	Յարկում	իւպէ ա	علاوه
Մարդ, ծառայ	գուլ p	قول	Խնդիր	մեւէէ ա	مسئله
Միևըն որ	բախի պ	تاک	Խմբագ-	իսարէխանէ պ	اداره خانه
Մրսանց	նալ իրմէ p	حلال ایتك	խում		
նախը			Հղալ	բեւիման պ	پشیمان
Տրամադրութ.	մուգբէգա ա	مقتضا	Ամեն մի	պէներ պ	هر
Արդարութիւն	ասալէք ա	عدالت	Պատկ	նալ ա	نقل
Հղում	նէսամէք ա	ندامت	Պատմութիւն	հիբայէ ա	حکایه
Վերցնական	գաղիւիէ ա	قطعیه	Ար- դարէքա սահիպի p		غزته صاحبی
			soluskr		

Վերականգնութիւն. — Թէ՛ իսմի ֆաիլին, Թէ՛ իսմի մէֆու-
լին եւ Թէ՛ միւլալաղաի իսմի ֆաիլին իգականները՝ անձայն հէ-
մը աւելցնելով կը շինուին: Թը.

قاتل قاتله . كاتب كاتبه . عالم عالمه [اسم فاعل]

مقتول مقتوله . مسروق مسروقه . معلوم معلومه [اسم مفعول]

ساح سياحه . دلال دلاله [مبالغة اسم فاعل]

Բայածականին (սըֆէթի միւլալալէհէ) ֆէիլ ձեւին

կիր կիրه . نقیس نقیسه . ով կ'ըլլայ . ով հէ= ով կ'ըլլայ

یگری دردنجی درس 24 ԴԱՍ

شفقت برادرانه

[مابعد]

هر ایکی برادر ده ویردکری قرارک اجراسنه تشبث
ایتدیلر . بری تام کیجه نك ظلمت و سکون عمیق ایچنده
قالقور ، کندی بیغیندن قوجاق قوجاق اکین آبور ،
برادرینک بیغینه کتوروب علاوه ایدیور . دیگرکی ، برادرینک
صبحه قارشى اولان طاتلی اویقوسی زماننده ، خبرسزجه عین
وجهله مقابله ایله یوردی . فقط بو معامله بر معما تشکیل
ایدیوردی . هر صباح قالقدقلری وقت ، هر ایکی برادر
قارداشک بیغینک تراید ، کندینککینک تناقص ایتدیکنه زعم
ایدیوردی ایسمده مساوات دائماً باقی ایدی . طوروب
دوشونیورلر ، سببی بر دورلو بوله مایورلر . کندی کندیلرینه
حیرت ایدیورلردی . فقط بر کیجه مقصدلرینک اجراسی
ایچون تصادفاً عین زمانده قالقدیلر . هوا اولدجه راکد ، سما
بولوطلردن معرا ، محیط بر سکون عمیق ایچنده ، ایک
یگر میسندن صوکره اوللی ایدی که مهتاب تمامیه اورتلای
تنویر ایده مایور ، اطراف نیم قاراقلق بر حلاله بولنیوردی .
برادرلر بوندن بالاستفاده بر قوجاق اکین یوکنمشلر ، تبدیل
محیل ایتمکه اوغراشیورلردی . عین زمانده حرکت ایتش

اولدقلرندن ، تام یاری یولده قارشیلشدیلر . عین حس ایله
متحسس ، عین ملاحظه اوزرینه متحرک ، عین مقصدی
تعقیب ایتدکلرندن پک زیاده ممنون اولدیلر ، بربرینی درآغوش
ایتدیلر ، اوپوشدیلر . بوتون صمیمیت و محبت برادرانه لرینی
یکدیگرینه ابراز ایتدیلر . بو حس ، بو اتحاد اخلاق ، بو
فضائل علویه برادرلر آره سنده اخوت حقیقیه یی برقات ده
تقویه ایتدی . آرتق هر دورلو مشغله لرینی ، بوتون منفعتلرینی
توحید ایتدیلر ، برابر چالشمغه ، برابر قازانمغه ، هیچ بر وجهله
یکدیگرندن انفکاک ایتممکه ، دائماً برابر یاشامغه قرار ویردیلر .

۰۰ س .

ԲԱՌԵՐ

Չնմանելիք	ptetayehes	تشبث	Կես	կիմ ալ	نیم
Մութիւն	mut'yun	ظلمت	Հասուն- միւթեաստիւն	hasun- miuth'astun	متحسس
Հանգստութիւն	hang'stut'yun	سکون	Մոլորակ	mol'orak	متحرک
Երկիւր	erki'ur	عمیق	Հարձակ	hartz'ak	تعقیب
Նոյն	noyn	عین	Դրոշմ	drosh'm	درآغوش
Փոխանակել	po'xan'ak'el	مقابله	Բարձր	bar'zur	اتحاد
Մարմն	mar'mn	معامله	Բարձր	bar'zur	فضائل
Հանգստ	hang'stut	معما	Բարձր	bar'zur	علویه
Միասին	mi'as'yn	تراید	Բարձր	bar'zur	توحید
Պակաս	pak'as	تناقص	Բարձր	bar'zur	اخوت
Կարծիք	kar'd'ik'ek	زعم	Բարձր	bar'zur	تقویه
Հանգստ	hang'stut	راکد	Բարձր	bar'zur	مشغله
Երկիւր	erki'ur	سما	Բարձր	bar'zur	انفکاک
Զոր	zor	معرا			
Երկուսից	erki'ur	محیط			

اولدنیغی بیلسه ایدم، یووه یی اویله قوشیله برابر آغز مه قویق
دکل، او آغاچک یانندن بیله کیمز ایدم!

آری راحتسز اولمش، بندن اوجنی آلق ایچون دیلمی
صوقدی. هم نصل؟ دیلم، صوده قالمش اتمک دیلمی کبی
قاباردی، شیشدی، یمک دکل، لاف سویله مکدن بیله کسلادم.
ایکی کوندر، ایکی دورلو برهیزده یم: هم یمک، هم لاف
برهیزی! چکیلمر بلا دکل، اما نه یابلی؟

شو صره ده اگر بزه کلکه نیتک وارسه آمان واز اکیچ،
بر قاچ کون دها کله! چونکه کوریه جک خالده دکل؛ آینه یه
باققدن بیله قورقو بورم. قونشوق ده یوق، دیلم اوینا ما یور. بکا
آجیرسک دکلی؟ ربی یه امانت اول قارداشم.

تیزه زاده ک
عارف

ایشته مکتوب بو، کوردیکز می نصل ده اولورمش!
طوغریسی آجیدم. نه مه لازم! آلا ی ایتک ده ایسته یم:
چونکه «کوله قومشوکه، کلیر باشنه» دیرلر. فقط بویله
برشی بنم باشمه هیچ کز! نیچون بیلیر میسکز؟ چونکه بزم
بانچه ده اریک آغاچی یوق که...

علی علوی

Ա Ա Ռ Ե Ր

Մեկնախոսութիւն	monolog p	مونولوج	Համարներ	numeri m	صبر
Մտախոսութիւն	dialog p	تیزه	Շեր	shir p	دیم
Մտախոսութիւն	monolog p	او بور	Գրեց	grig p	پرھیز
Մտախոս	monolog m	خوش	Բացար	bagar m	ری
Մտախոս	monolog m	سچمک	Էմանէ	emanet m	امانت
Մտախոս	monolog m	آلا ی	Նպաստ	napast m	نیت

Քերականութիւն. — Արաբերէն բայերէն տեղի անուն
(իսմի մէքան) համար չորս տեսակ ձեւեր կան,
որոնց համաձայն պէտք է անոնցեւ ռազմած տեղական անունը:

Առաջինն է մէքէլ մեքէլ, որուն մէջ առաջին գիրը
աւելորդ է, եւ երկու վանկերն ալ իւսթիւնով կը կարգացունեն թր.

կարժարան, գրելիք տեղ մէքէլ պէտք է գրել քէլ պէտք է գրել
խոհանոց, երկելիք տեղ մարպախ քէլ պէտք է գրել քէլ պէտք է գրել

երկորդէն է մէքէլէ ձեւը, որ առաջին ձեւէն կը տարբերի
վերջը դրուած օ՛հ գիրով: Թր.

տարարան մարպախ քէլ պէտք է գրել քէլ պէտք է գրել
տեսարան մէնգարէ քէլ պէտք է գրել քէլ պէտք է գրել

երրորդէն է մէքէլ մեքէլ, որուն առաջին վանկը իւսթիւնով
եւ երկորդ վանկը էորդով պէտք է կարգաւ այս ձեւէն
վրայ կը շինուին ընդհանրապէս այն բայերը, որոնց առաջին գիրը
օ՛հ պէտք է: Թր.

ծնելու տեղ մէվլիտ մուլ ծնել վէլէտ մուլ
կայարան, կենալիք տեղ մէվլիտ մուլ կենալ վազֆ մուլ

իջեւան, իջնելիք տեղ մէնգիլ մուլ իջնել նիւզիլ մուլ
Չորրորդէն է մէքէլէ մեքէլէ ձեւը, որ առաջին ձեւէն
կը տարբերի վերջի օ՛հ գիրով: Թր.

իջնելիք տեղ մէնգիլէ մուլ իջնել նիւզիլէ մուլ
շեքիւր օրհարմուր հոմ օրհարմուր հոմ օրհարմուր հոմ օրհարմուր հոմ

Քառականութիւն. — Երկու օրհարմուր հոմ օրհարմուր հոմ օրհարմուր հոմ
շիւք օրհարմուր հոմ օրհարմուր հոմ օրհարմուր հոմ օրհարմուր հոմ օրհարմուր հոմ

Երկու օրհարմուր հոմ օրհարմուր հոմ օրհարմուր հոմ օրհարմուր հոմ օրհարմուր հոմ օրհարմուր հոմ

Երկու օրհարմուր հոմ օրհարմուր հոմ օրհարմուր հոմ օրհարմուր հոմ օրհարմուր հոմ օրհարմուր հոմ

Երկու օրհարմուր հոմ օրհարմուր հոմ օրհարմուր հոմ օրհարմուր հոմ օրհարմուր հոմ օրհարմուր հոմ

Երկու օրհարմուր հոմ օրհարմուր հոմ օրհարմուր հոմ օրհարմուր հոմ օրհարմուր հոմ օրհարմուր հոմ

Երկու օրհարմուր հոմ օրհարմուր հոմ օրհարմուր հոմ օրհարմուր հոմ օրհարմուր հոմ օրհարմուր հոմ

Երկու օրհարմուր հոմ օրհարմուր հոմ օրհարմուր հոմ օրհարմուր հոմ օրհարմուր հոմ օրհարմուր հոմ

Երկու օրհարմուր հոմ օրհարմուր հոմ օրհարմուր հոմ օրհարմուր հոմ օրհարմուր հոմ օրհարմուր հոմ

Երկու օրհարմուր հոմ օրհարմուր հոմ օրհարմուր հոմ օրհարմուր հոմ օրհարմուր հոմ օրհարմուր հոմ

اولدیغنی بیلسه ایدم، یووه یی او یله قوشیله برابر آغز مه قویق
 دکل، او آغاچک یانندن بیله کچمز ایدم!

آری راحتسز اولمش، بندن اوجنی آلق ایچون دیلمی
 صوقدی. هم نصل؟ دیلم، صوده قالمش اتمک دیلمی کبی
 قاباردی، شمشدی، یمک دکل، لاف سویله مکدن بیله کسایم.
 ایکی کوندر، ایکی دورلو پرهیزده یم: هم یمک، هم لاف
 پرهیزی! چکیلیز بلا دکل، اما نه یایلی؟

شو صروده اگر بزه کلکه نیتک وارسه آمان واز آچ،
 بر قاج کون دها کله! چونکه کوریه جک خالده دکل: آینه به
 باقمقدن بیله قورقو یورم. قونشقم ده یوق، دیلم اویتا میور. بکا
 آجیرسک دکل؟ ربی به امانت اول قارداشم.

تیزه زاده ک
 عارف

ایشته مکتوب بو، کوردیکز می نصل ده اولورمش!
 طوغریسی آجیدم. نه مه لازم! آلائی ایتک ده ایستهم:
 چونکه «کوله قومشوکه، کلیر باشنه» دیر لر. فقط بویله
 برشی بنم باشمه هیچ کلز! نیچون بیلیر میسکز؟ چونکه بزم
 باغچه ده اریک آغاچی یوق که...

علی علوی

Բ Ա Ռ Ե Ր

Մեկնախոսութիւն մօճօլօկ p	مونولوج	Համբերել	صبر
Մօրախոս	ptjqt p	Շնորհ	دلم
Ռեկրամել	այուր p	Պահ	پرهیز
Անպակ	խալկ u	Ասուած	ری
Ընտել, գաղ	սէյմէ p	Յանձնել	امانت
Նաղդ	ալալ իp. p	Նպաստ	نیت

Քերականութիւն. — Արաբերէն բայերէն տեղի անուն
 (իսմ մէքանն اسم) շինելու համար չորս տեսակ ձեւեր կան,
 որոնց համաձայն պէտք է ածոնցել ուղղաձ տեղական անունը:

Առաջինն է մէք'ել մفعول ձեւը, որուն մէջ առաջին գ գիրը
 աւելորդ է, եւ երկու վանկերն ալ իւթիւնով կը կարդացուին: Թը.
 վարժարան, գրելիք տեղ մէք'թէպ مکتب գրել քէթպ کتب
 խոհանոց, երկելիք տեղ մադ'սլտխ مطبخ երկել դապխ طبخ
 երկրորդն է մէք'ել ձեւը, որ առաջին ձեւէն կը տարբերի
 վերջը դրուած օհէ գրով: Թը.

տալարան մադ'սլտ'ա مطبعة տպել դապ طبع
 տեսարան մէնդարէ منظر դիտել նէզար نظر
 երրորդն է մէք'իլ مفعول ձեւը, որուն առաջին վանկը իւթ-
 թիւնով եւ երկրորդ վանկը հորէով պէտք է կարդալ: այս ձեւին
 վրայ կը շինուին ընդհանրապէս այն բայերը, որոնց առաջին գ գիրը
 օհէպ է: Թը.

ծնելու տեղ մէվլիտ مولد Ծնել վէլէտ ولد
 կայարան, կենդիւք տեղ մէվլգըֆ موقف կենտ վազֆ وقف
 իջեւան, իջնելիք տեղ մէնզիլ منزل իջնել նիւզիլ نزول
 Զորքորդն է մէք'իլէ مفعول մէք'իլէ ձեւը, որ առաջին ձեւէն
 կը տարբերի վերջի օհէ գրով: Թը.
 իջնելիք տեղ մէնզիլէ منزل իջնել նիւզիլ نزول

Բառակազմութիւն. = Կորուստ արկարմուր հոմ. Կորուստ արկարմուր
 շիշ Կորուստ արկարմուր Կորուստ արկարմուր Կորուստ արկարմուր
 շիշ Կորուստ արկարմուր Կորուստ արկարմուր Կորուստ արկարմուր

Կորուստ արկարմուր Կորուստ արկարմուր Կորուստ արկարմուր Կորուստ արկարմուր
 Կորուստ արկարմուր Կորուստ արկարմուր Կորուստ արկարմուր Կորուստ արկարմուր

Կորուստ արկարմուր Կորուստ արկարմուր Կորուստ արկարմուր Կորուստ արկարմուր
 Կորուստ արկարմուր Կորուստ արկարմուր Կորուստ արկարմուր Կորուստ արկարմուր

Կորուստ արկարմուր Կորուստ արկարմուր Կորուստ արկարմուր Կորուստ արկարմուր
 Կորուստ արկարմուր Կորուստ արկարմուր Կորուստ արկարմուր Կորուստ արկարմուր

ՀԵՂԻՆԱԿԻՆ ԳՈՐԾԵՐԸ

1. — Ա. Գիրք կամ Պատկերազարդ Նոր Քերական եւ Հնրեցանութեան Օսմ. Լեզուի (عربی الف و الف), բաղադրված նոր գրութեամբ. թղթակազմ, 70 պատկեր, 28 դաս, 14 ընթերցում, էջ 94. Տպագրութիւն՝ Նանք (1909). գին՝ 100 փարա:
2. — Բ. Գիրք կամ Պատկերազարդ Առաջնորդ Հնրեցանութեան եւ Թարգմանութեան Օսմ. Լեզուի (مصور رهبر قرائت و ترجمه) 19 պատկեր, 28 դաս, էջ 64. Տպագր. Նեան-Պատկերան 1910, Գին՝ 60 վ. արա.
3. — Գ. Գիրք կամ Առաջնորդ Հնրեցանութեան եւ Թարգմանութեան Օսմ. Լեզուի (رهبر قرائت و ترجمه) 26 դաս, էջ 96. Տպագր. Նեան-Պատկերան 1911, Գին՝ 100 փարա:

Հետգիտելու լոյս կը տեսնեն

1. — Վ. Գիրք կամ Առաջնորդ Հնրեցանութեան եւ Թարգմանութեան Օսմ. Լեզուի:
2. — Նոր Քերականութիւն Հնդարձակ Թուրքերէն լեզուի:
3. — Նոր Քերականութիւն Հնդարձակ Արաբ. եւ Պարսկ. լեզուներու:

Պատրաստուելու վրայ են՝

1. — Մեծ Բառարան Թուրքերէնէ — Հայերէն:
2. — Համարոս Բառարան Թուրքերէնէ — Հայերէն:

ԳԻՆ՝ 100 ՓԱՐԱ

Կը գտնուի Պոլսոյ բոլոր գրադատներուն քով եւ Ղալաթիա Նանք տպարանը. Կեդրոնատեղի Նըլըճեօն Դրատուն, Պոլիս, Զագմադճըլտը:

Մեծաքանակ գնողներու համար շահաւէտ պայմաններ

«Լաւառում կանխիկ

Նաւաներէն եկած յանձնարարութիւնները փութով կը կատարուին. Թղթատարի ծախքը գնողին վրայ է:

Գիմել Հեղինակին

Կ. Պոլիս, Բեռա, Բանկալի, Մէլլէ Փողոց, Թիւ 191

2013

5386

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0064265

